

تاثیر چندوجهی سابقه چند رشته‌ای بر جایگاه و پیشرفت آکادمیک هیات علمی

میان رشته‌ای‌ها

اساتید موفق تری می‌شوند

نادر آظهری
مترجم

تغییرات پی در پی یا اصطلاحاً «از این شاخه به آن شاخه پریدن» در ادبیات ما امر مذموم و نهی شده‌ای تلقی می‌شود اما نتایج یک پژوهش دانشگاهی نشان می‌دهد اساتیدی که تجربه تحصیلی در چند حوزه متفاوت را داشتند، اتفاقاً موقعیت شغلی بهتری را تجربه می‌کنند و موفق تر هستند.

در گزارش پیش رو که توسط nature منتشر شده، جمع‌آوری داده‌ها از طریق عملیات جمع‌آوری سیستماتیک وب با هدف به دست آوردن رزومه استادان از پورتال‌های رسمی دانشگاه‌های دنیا انجام شده است. سپس داده‌های جمع‌آوری شده با دقت تنظیم و به قالبی مناسب برای تحلیل‌های آماری پیچیده تبدیل شده‌اند. در این گزارش برای چهارچوب بندی بنیادی جمع‌آوری داده‌ها، به رتبه بندی دانشگاه‌های آمریکا در سال ۲۰۲۲ اشاره شده است که شامل ارزیابی جامعی از هزار دانشگاه برتر در فهرست این رتبه بندی است. اما در بررسی طبقاتی، ۱۸۳ دانشگاه مورد ارزیابی قرار گرفته است.

به گزارش nature، در دانشگاه، پرداختن به مشکلات پیچیده و پرورش قابلیت‌های خلاق اغلب شامل انجام پژوهش‌های علمی از دیدگاه‌ها مختلف رشته‌ای است. دانشگاه‌ها از طریق آموزش چندرشته‌ای نقش حیاتی در پرورش افراد خلاق ایفا می‌کنند. در زمینه تکامل سریع هوش مصنوعی که نمونه آن، پیشرفت‌هایی چون ChatGPT است، محققان به طور گسترده‌ای به ظرفیت بالاتری برای همکاری‌های دانشگاهی جامع و چشم‌انداز چند رشته‌ای برای هدایت موثر این چشم‌انداز نیاز دارند. در واقع، آموزش چند رشته‌ای، ابزاری ضروری برای ادغام دانش و پرداختن به مشکلات پیچیده محسوب می‌شود. با بازترکیب دانش و توجه محدود، آن گروه از اعضای هیات علمی دانشگاهی که با سابقه تحصیلات چند رشته‌ای که دارند، مهارت بالای خود را در حوزه‌های مختلف رشته‌ای نشان می‌دهند. از یک مخزن دانش غنی برخوردارند. در نتیجه محیطی مناسب برای نوآوران ایجاد می‌کند. بنابراین فارغ‌التحصیلی که در رشته‌های چند رشته‌ای تحصیل کرده‌اند، در مقایسه با فارغ‌التحصیلی‌هایی که تحصیل کرده رشته‌های غیر چند رشته‌ای هستند، برای کسب موقعیت‌های شغلی آکادمیک وضعیت بهتری دارند. این در حالی است که این گروه از فارغ‌التحصیلان زمانی که به دنبال اشتغال در دانشگاه‌ها هستند، از نظر عمق دانش و شایستگی در یک رشته مورد بررسی قرار می‌گیرند. اگرچه وسعت دانش افرادی که قرار است به عنوان استاد در دانشگاه و فضای آکادمیک مشغول به تحصیل شوند، بسیار ارزشمند و حائز اهمیت است، اما خطر همزمان کاهش عمق دانش در رشته‌های خاص وجود دارد. علاوه بر این دانشگاه‌های نخه نسبت به

دانشگاه‌های معمولی، تمایل بیشتری به شرکت در پژوهش‌های میان رشته‌ای سطح بالا دارند. این امر می‌تواند برای دانش پژوهان با زمینه‌های چند رشته‌ای از نظر فرصت‌های شغلی مناسبی که می‌توانند به عنوان عضو هیات علمی در دانشگاه‌ها را از آن خود کنند، بسیار مفید و موثر باشد. درست است که شواهد مختلف بیانگر تاثیر سابقه تحصیلی در رشته‌های چند رشته‌ای بر پیشرفت شغلی آکادمیک برای اعضای هیات علمی دانشگاهی است اما توافق نظر قطعی در این زمینه داده نشده است.

تحقیقات صورت گرفته، تحلیل دقیقی از تاثیر چندوجهی سوابق آموزشی چند رشته‌ای استادان را بر وضعیت اشتغال آکادمیک آنها انجام داده است. اول اینکه بر تاثیر آموزش چند رشته‌ای بر جایگاه علمی و پیشرفت دانشکده تمرکز می‌کند. دوم اینکه اختلاف بین نظریه بازترکیب دانش و نظریه توجه محدود را در مورد پیش‌بینی‌های متناقض آنها در مورد چند رشته‌ای با به کارگیری شواهد تجربی، حل و فصل کرده و دانشگاه‌های نخه را از دانشگاه‌هایی که از اعتبار کمتری برخوردارند، متمایز می‌کنند. سوم اینکه تاثیر تعدیل کننده وضعیت جنسیتی و تحصیلی را برای اعضای هیات علمی با سابقه تحصیلی چند رشته‌ای ارائه می‌دهد.

طرح پایه برای بررسی رشته‌های چند رشته‌ای در دانشگاه

طرح طبقه بندی «بیگلان» به عنوان پایه‌ای برای تحقیقات میان رشته‌ای و چند رشته‌ای عمل می‌کند. رشته‌های دانشگاهی به عنوان ماتریس‌های محوری برای تثبیت و انتشار دانش عمل کرده و در نتیجه، نقشی ضروری در رشد فکری یک جامعه ایفا می‌کند. در واقع بیگلان یک مدل طبقه بندی با هدف مرتب سازی این رشته‌ها به خوشه‌های قابل تشخیص است که در سال ۱۹۷۳ مطرح شد؛ از آن زمان به طور گسترده به عنوان برجسته ترین ابزار برای ترسیم رشته‌ها در قلمروی آموزش عالی پذیرفته شده و مورد استفاده قرار گرفته است. در دسته بندی بیگلان، رشته‌ها در سه محور دوگانگی سخت در برابر نرم؛ کنار هم قرار گرفتن «محض» در برابر «کاربردی»؛ و تمایز بین رشته‌ای معطوف به هویت‌های زیست شناختی که به آنها «رشته‌های زیستی» اطلاق می‌شود، تعریف می‌شوند. تفاوت‌های مشاهده شده در دستمزد در طیف‌های خالص، کاربردی و سخت، نرم و زیستی، و غیرزیستی به عنوان شواهدی دال بر اعتبار طبقه بندی بیگلان عمل می‌کنند. محققان در تلاش‌های رو به جلوی خود برای بررسی طبقه بندی بیگلان، استفاده کرده و ادغام رشته‌های دانشگاهی نظهور را تسهیل کردند. به عبارتی استفاده گسترده از طرح طبقه بندی رشته‌های بیگلان اهمیت این طرح را تایید می‌کند. پژوهش‌های چند رشته‌ای و میان رشته‌ای به طور گسترده‌ای براساس طبقه بندی بیگلان انجام می‌شود. دانشگاه‌ها و مراکز آکادمیک به خوبی از مزایای آنها آگاه بوده‌اند. دانشجویان برای رسیدگی به موقعیت‌های پیچیده و بهبود رقابت شغلی افراد، تشویق می‌شوند تا آموزش چند رشته‌ای را بین رشته‌ای را انتخاب و در آن شرکت کنند.

چند رشته‌ای‌ها در بازار کار موفق ترند

براساس طبقه بندی بیگلان، آموزش چند رشته‌ای برای کسب دانش بالا و افزایش مهارت‌های یادگیری در نظر گرفته می‌شود. این رشته‌ها دانشجویان را قادر می‌سازد به پیشرفت‌های تحصیلی بالاتری دست پیدا کنند. آموزش چند رشته‌ای به افراد امکان دسترسی به دانش را می‌دهد و توانایی آنها را برای رویارویی با مشکلات یا موقعیت‌های پیچیده بهبود می‌بخشد. علاوه بر این فردی که دارای سوابق تحصیلات چند رشته‌ای در دانشگاه باشد، عملکرد بهتری در بازار کار خواهد داشت. طبقه بندی بیگلان یکی از شناخته شده ترین و پرکاربردترین طبقه بندی رشته‌ها یا رشته‌های تحصیلی دانشگاهی است و به طور گسترده‌ای در بسیاری از زمینه‌های پژوهشی و آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

باز ترکیب دانشی و شایستگی آموزش چند رشته‌ای

از نظر نمودارهای نور ترکیب دانش، نوآوری از ادغام واحدهای ناهمگون دانشی پدید می‌آید که هر کدام ریشه در نمونه‌های علمی یا فنی بنیادی دارند. مرزها و ماهیت بسته دانشی در حوزه‌های مختلف خارجی و ظهور ایده‌ها و اطلاعات کلیدی جدید در این زمینه، شرکت‌ها و موسسات را با چالش‌هایی مواجه می‌کند. دسترسی به دانش خارجی به عنوان ابزاری برای شرکت‌ها و موسسات برای تکمیل و استفاده از دانش داخلی در پیگیری نتایج نوآوری محبوبیت پیدا کرده است. حل مسائل پیچیده نیازمند دانش و اطلاعات چند رشته است و تکیه بر یک رشته یا حوزه دانش برای ارائه راه حل‌ها امر دشواری است. در حوزه علم، ادغام دیدگاه‌ها، نظریه‌ها، اطلاعات و ابزارها از دو یا چند رشته یا حوزه به عنوان چند رشته‌ای جلوه می‌کند که با ادغام دانش از حوزه‌های مختلف رشته‌ای به مشکلات پیچیده رسیدگی می‌کند. علاوه بر این گروه‌هایی که در رشته‌های چند رشته‌ای تحصیل کرده‌اند یا افراد دارای دانش در رشته‌های مختلف به عنوان افراد دارای شایستگی‌های خلاق در نظر گرفته می‌شوند که ترکیبی از مجموعه‌ای از ایده‌ها و راه حل‌های تنظیم شده برای مشکلات پیچیده را ممکن می‌سازند. بنابراین، درگیر شدن در حوزه آموزش چند رشته‌ای برای پرورش افراد دارای دانش در رشته‌های مختلف به ابزاری جایگزین برای بازترکیب دانش و پرداختن به مشکلات پیچیده به‌ویژه در آموزش عالی تبدیل می‌شود. محققان توانایی برجسته‌ای برای کشف حوزه‌های جدید دانشی دارند. ترکیب دانش چندوجهی به‌طور ماهرانه‌ای می‌تواند به پیدایش نتایج بدیع و مبتکرانه کمک کند. به عبارتی، فارغ‌التحصیلی که سابقه تحصیلات چند رشته‌ای دارند، در بازار کار عملکرد رقابتی تری با سایر افراد دارند. برخی از دانشگاهیان به دلیل بهره‌مندی از شغل و موقعیت تحصیلی بهتر روی تاثیر آموزش میان رشته‌ای تمرکز کرده‌اند.

توجه محدود و آموزش چند رشته‌ای

در مقایسه با مزایای آموزش چند رشته‌ای که ریشه در تئوری نور ترکیب دانش دارد، بیشترین نگرانی موجود این است افرادی که موقعیت‌های هیات علمی تضمین شده‌ای دارند، ممکن است با موانع مختلفی روبه‌رو شوند. صرف تحصیل در رشته‌های چند رشته‌ای، افراد را قادر می‌سازد تا دانش چندوجهی را به‌طور ماهرانه‌ای ترکیب کنند که حاصل آن نتایج مبتکرانه و بدیعی را به دنبال خواهد داشت. از این رو، نتیجه می‌شود که محققان هم باید مجهزه به عمق دانش (درک عمیق در یک حوزه خاص) و وسعت دانش (حجم دانش در حوزه‌های مختلف) باشند. عمق دانش، تخصص افراد را در یک حوزه خاص افزایش می‌دهد اما توجه به این نکته اهمیت دارد که ممکن است توجه بیش از حد به این مساله، انعطاف پذیری فرد را در زمینه حل مساله، انطباق و تولید ایده خلاق کاهش بدهد. با وجود این، پیگیری کورکورانه وسعت دانش برای افزایش انعطاف‌پذیری ساختار دانشی ممکن است در معرض تاثیر توجه محدود باشد و منجر به کاهش عمق دانش و کاهش تخصص شود. در این میان، یکی از چالش‌هایی که فارغ‌التحصیلان با سابقه چند رشته‌ای با آن روبه‌رو هستند، عدم تعلق انضباطی است.

بیشتر هیات علمی

از دانشگاه‌های زیر رتبه ۲۵۰ فارغ‌التحصیل شده‌اند

بررسی‌ها نشان می‌دهد که ۳۹٫۰۶ درصد از اعضای هیات علمی به نوعی از یک مسیر چند رشته‌ای پیش رفته‌اند. به طور دقیق تر، ۲۸٫۷۱ درصد از آنها یک بار اقدام به تغییر رشته کرده‌اند. در حالی که ۱٫۳۶ درصد دو بار نسبت به تغییر رشته تصمیم گرفته‌اند. در میان اعضای هیات علمی، ۱۲٫۹۲ درصد در فرآیند انتقال از مقطع کارشناسی به تحصیلات تکمیلی، تغییر انضباطی را تجربه کردند. همچنین ۱۳٫۷۹ درصد از آنها نیز طی تغییر از مرحله

فارغ‌التحصیلی به موقعیت فعلی تدریس در دانشگاه، با تغییر انضباطی مواجه شده‌اند. ۱۰٫۳۶ درصد از آنها نیز در هر دو مرحله تحت تغییر انضباطی بوده‌اند. از سوی دیگر، در بیان رابطه میان رتبه بندی دانشگاه‌های کارشناسی، دکتری و تعیین سطح، عنوان شده که به طور میانگین، اعضای هیات علمی از مؤسسات کارشناسی با رتبه ۲۴۰ فارغ‌التحصیل شده و تحصیلات دکتری خود را در مؤسساتی با رتبه ۱۹۸ کسب کرده‌اند. جالب است که جایگاه نهایی آنها عمدتاً در دانشگاه‌هایی با میانگین رتبه ۲۵۹ بوده است.

تاثیر سابقه چندرشته‌ای بر تدریس در دانشگاه

درحالی‌که تجزیه و تحلیل‌ها مزایای انتقال در حوزه چندرشته‌ای را برای استخدام اعضای هیات علمی کاهش داده، تاکید می‌کند که چنین تغییراتی اغلب با دوره‌های انتقال حرفه‌ای همسو هستند که اغلب به سمت ثبت نام یا جابه جایی جهت گیری می‌کنند. در نتیجه، بررسی تاثیر رشته‌های چندرشته‌ای بر صعود اعضای هیات علمی در رتبه بندی دانشگاه، دیدگاه متفاوتی را در مورد حرکت رو به جلوی دانشگاه ارائه می‌دهد. انتقال‌های انضباطی که اعضای هیات علمی آن را تجربه کرده‌اند، ضریب مثبتی را ایجاد کرده و باعث ارتقای رو به جلوی آنها می‌شود درحالی‌که انتقال‌های دوگانه، یک اثر معکوس را به دنبال دارد و از پیشرفت جایگاه شغلی این افراد جلوگیری می‌کند. اما به نظر می‌رسد تاثیر تحصیل فارغ‌التحصیلان رشته‌های چندرشته‌ای بسته به دانشگاهی که در آن تحصیل کرده‌اند، می‌تواند متفاوت باشد به طوری‌که آن دسته از فارغ‌التحصیلی‌هایی که در رشته‌های چندرشته‌ای دانشگاه‌هایی با رتبه زیر ۵۰۰ تحصیل کرده‌اند، از نظر جایگاه شغلی در سیستم آموزشی دانشگاه‌ها نمی‌توانند موقعیت مناسبی را از آن خود کنند؛ اما در مقابل، گروهی از فارغ‌التحصیلان که با سابقه چندرشته‌ای در دانشگاه‌هایی تحصیل کرده‌اند که رتبه آنها بین ۱۰۱ تا ۲۰۰ بوده، امکان ارتقای جایگاه شغلی برای آنها فراهم است.

جابه جایی‌های تحصیلی

مسیر آینده را تغییر می‌دهد

این مقاله نقشه راهی را برای موسسات دانشگاهی و افراد ارائه کرده و اهمیت استراتژیک آموزش چندرشته‌ای را برای جذب هیات علمی و توسعه شغلی در چشم‌انداز پیچیده آموزش عالی برجسته کرده است. این پژوهش بر اهمیت شناخت این نکته تاکید می‌کند که مزایای تحصیل در رشته‌های چندرشته‌ای به‌طور کلی قابل اجرا نیست و تحت تاثیر عواملی چون ماهیت و زمان انتقال‌های انضباطی قرار می‌گیرد. موسسات و دانشگاه‌های نخبه که اغلب در پژوهش‌های پیشرفته پیشرو هستند، ممکن است ارزش خاصی در پذیرش استاد یا سوابق علمی متنوع در نظر بگیرند. این گروه از اعضای هیات علمی می‌توانند به فضا‌هایی با چشم‌اندازهای وسیع‌تر و نوآوری‌های پیشرفته کمک کنند. به‌طور کلی برای اعضای هیات علمی، فرآیند تصمیم‌گیری استراتژیک در رابطه با انتقال انضباطی اهمیت بالایی دارد. درحالی‌که تحصیل در یک رشته چندرشته‌ای می‌تواند ورود به موسسات معتبر را تسهیل کرده و فرصت مناسبی را برای اشتغال فارغ‌التحصیلان فراهم کند، ممکن است در زمینه‌های خاص نیز موانعی را ایجاد کند، به‌ویژه زمانی که با متغیرهای دیگری چون جنسیت درهم تنیده شود. یافته‌ها نشان می‌دهد که محققان ابتدا باید از زمان بندی استراتژیک و ماهیت تغییرات رشته‌ای خود آگاه باشند. همچنین، انتقال رشته‌ها در مراحل اولیه آموزش آکادمیک، به‌ویژه از مقطع کارشناسی به مقطع کارشناسی ارشد می‌تواند به جذب راحت تر فارغ‌التحصیلان به عنوان هیات علمی کمک کند. علاوه بر این، به نظر می‌رسد جابه جایی از رشته‌های محض به رشته‌های کاربردی نه تنها چشم‌انداز بهتری را برای کسب موقعیت شغلی بهتر پیش روی آنها قرار می‌دهد، بلکه ارتقای رتبه را نیز برای دانشگاه‌ها به همراه دارد.

فرهیختگان

دانشگاه

چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۳

شماره ۴۱۲۷

WWW.FDN.IR

FARHIKHTEGANDAILY

مدرك دانشنامه پایان تحصیلات دوره کاردانی اینجانب سیامک راکی فرزند احمد به شماره شناسنامه ۱۹۰۹ صادره از اهواز در مقطع کاردانی رشته کاردان فنی عمران – کارهای عمومی ساختمان با گذراندن ۸۹ واحد درسی در تاریخ ۷۸/۴/۲۳ صادره از واحد دانشگاهی شوشتر مقفود گردیده است و فاقد اعتبار می‌باشد. از یابنده تقاضای می‌شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر – منطقه شوشتر نو- بلوار دانشگاه کد پستی ۶۴۵۱۷۴۱۱۱۷ ارسال نماید.

آگهی تجدید مناقصه عمومی

جهت تولید با مشارکت مردم

شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان در نظر دارد مناقصه عمومی تامین تجهیزات و احداث ارتباطات خط ۱۳۲ کیلوولت پست شوشکند - ارومیه صنعتی را به‌صورت مناقصه یک مرحله‌ای توام با ارزیابی کیفی را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شماره فراخوان ۰۰۰۰۱۱۹۹۰۰۰۰۶۲۰۰۳۰۰۰ در آدرس الکترونیکی www.setadiran.ir برگزار نماید.

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳۵,۱۰۲,۲۵۸,۰۰۰ ریال به حروف (سی و پنج میلیارد و یکصد و دومیلیون و دویست و پنجاه و هشت هزار ریال) به صورت ضمانت نامه بانکی یا واریز نقدی به حساب سیبیا به شماره ۰۰۱۱۰۶۲۰۰۰۴۰۱۱۰۰۰۰۰۰ IR نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بنام شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان بهای فروش اسناد: ۲۰۰,۰۰۰ ریال (دویست هزار ریال)

جدول زمانی انجام مناقصه	
از ساعت ۸ صبح مورخ ۱۴۰۳/۲/۱۶	شروع فروش اسناد
تا ساعت ۱۹ عصر مورخ ۱۴۰۳/۲/۲۰	مهلت دریافت اسناد
تا ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۳/۳/۱۶	مهلت بازگذاری پیشنهادات در سامانه ستاد
ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۳/۳/۱۶	بازگشایی پاکات

جهت اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۴۱۹۳۴-۰۲۱-
جهت اخذ اطلاعات بیشتر به سایت‌های زیر مراجعه یا با شماره تلفن ۳۳۲۵-۳۱۰۷-۰۴۱ تماس حاصل فرمایند.

www.tavanir.org.ir www.lets.mporg.ir www.azrec.co.ir www.setadiran.ir

روابط عمومی شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان
شماره شناسه ۱۷۶۷۷۹

**کانون تبلیغاتی
سیهر جوان**
۰۹۳۹۸۸۸۸۶۹۹
**مجری انحصاری
تبلیغات محیطی
دانشگاه آزاد اسلامی**

**مدرسه عالی مهارتی
رسانه‌ای فرهیختگان**
۰۹۱۰۸۱۰۶۵۳۵

Farhikhteghan_school